

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTĂ BISERICESCĂ, ȘCOLARĂ, LITERARĂ ȘI ECONOMICĂ.

ABONAMENTUL:

Pe un an ————— 20 coroane.
Pe jumătate de an ———— 10 coroane.

APARE ODATĂ ÎN SĂPTĂMÂNĂ: DUMINECA.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA:

Arad, Strada EMINESCU Nr. 35.
Telefon pentru oraș și comitat Nr. 202.

Ioan,

Indurarea lui Dumnezeu dreptcredincios-
Episcop al Aradului, Orăzii-Mari, Ienoi
și al Hălmagiului, precum și al părților
adnexate din Bănatul-Timișan.

itului cler și popor și iubitor deputați
Sinodului nostru eparhial: dar și în-
are dela Dumnezeu Tatăl și Domnul
tru Isus Hristos, împreună cu saluta-
rea noastră arhierescă!

Cu provocarea la §§-ii 89 și 90 din
tutul organic, convocăm Sinodul nostru
rhhial ordinar al diecezei Aradului la
erica Noastră catedrală de aci pe

umineca Tomii, adică pe 5/18 Aprilie

c. oarele 9 dimineața, în care zi, după
ârșirea serviciului divin, va urmă des-
hera Sinodului în sala festivă a Se-
larului diecezan.

Ceeace se aduce la cunoștința tuturor
T. D. deputați spre știre și orientare.
Arad la 18/31 Martie 1920.

Al tuturor binevoitor

Ioan J. Papp m. p.
Episcopul Aradului.

Notă. Indatorați prin concluzul Nr. 44 al
odului eparhial din 1901, aducem la cuno-
șta Domnilor deputați sinodali, că nici un
cediu nu se acoardă fără de convenita motivare
lovadă a cererii de concediu, urmând a se
cede în caz contrar întru toate conform ulti-
lor dispozițiuni din §. 59 al Regulamentului
cerilor interne.

Ziua învierii.

Prăznuim triumful vieții asupra mor-
a luminii asupra întunerecului, sfăr-
area iadului și începătura altei vieți.

Serbăm aceasta sfântă și mare zi cu
ioită bucurie, nu numai pentru darurile
întuirii și ale împărăției veșnice, ce le
părtășește celor ce cred, ci și din mo-
șul, că Cel atodrept și atotputernic

a învrednicit a fi martorii marelui praz-
t al învierii noastre naționale. După ô
bie de o mie de ani iată-ne uniți într'o

gură împărăție, iată-ne stăpâni peste
arta și avutul nostru strămoșesc, ia-
ne ajunși la începutul unei noi epoci

vieța neamului și a bisericii noastre.

Credința în Dumnezeu și răbdarea
mucenici, cu cari am suportat și în-

vins potopul de suferinți și lacrimi, ni-s'a
răsplătit cu imbelșugare. Visul măreț al
întregirii neamului s'a realizat, făgăduin-
țele s'au implinit.

Ne așteaptă însă opera grea a în-
chegării și a așezării pe temelii tari și
neclintite a marelui moșteniri.

În resolvirea grelei probleme, ce ne
frământă mințile și ne-a apasă umerii,
să pornim pe calea lăpădării de sine și
a muncii. Să umblăm ca fiil luminii și
să ne apropiem de Hristos, isvorul lu-
minei, calea și adevărul. Să ne curățim
simțurile, căci ne-au copleșit păcatele și
patimile într'o măsură îngrijitoare. Egois-
mul cras isgonit-a din sufletele noastre
dragostea evanghelică, mândria și fala
goală smerenia creștină, cinstea și res-
pectul legii.

Pretutindeni o alergare nebună după
plăceri și bunuri trecătoare, după câștig
fără sudoare. Apatia morală și lenea a
molipsit pe cei mai mulți dintre noi.

Măcelul îndelungat și resturnarea
ordinei sociale a crescut constiinți laxe și
rătăcite. În măsura, în care s'au umplut
buzunarele cu bunuri trecătoare, s'a de-
preciaț frumseța și valoare netrecătoare a
bunurilor etice și ideale ale vieții.

Tablou trist și întunecat e haosul și
criza morală în care ne sbatem!

Avem însă ferma convingere, că pre-
cum în trecutul nostru sbuciumat am în-
vins multe ispite și patimi, le vom birui
— crezând — și pe cele de acum.

Prin concentrarea energiilor și a for-
țelor sănătoase din corpul național, prin
dorita unire în cugete și în simțiri a celor
buni și de ispravă, vom ești învingători
și din haosul și criza actuală.

În nădejdea învingerii binelui asupra
răutății, a virtuții asupra păcatului, a
luminii asupra întunerecului, să prăznuim
luminat, unul pe altul să ne îmbrățim
și să strigăm: Hristos a înviat din morți
cu moartea pre moarte călcând și celor
din mormânturi vieță dăruindu-le.

„Paștile cele frumoase“.

Unde te-ai dus tu curată și dulce fericire
de copil cu carea așteptam noi toți sfânta sâr-
bătoare a Paștilor? Ce frumoase erau zilele la
învieria din morți a Domnului Isus Hristos. Nu
știai ce să admiri mai mult!

Pomii înfloriți în atâtea culori gingașe, flo-
rile fragede plutitoare pe marea mirezmelor fine
și pătrunzătoare ori chipurile nevinovate și pline
de o profundă și cerească bucurie ale copilașilor
cari alergau pe toate potecile la sf. biserică în
ziua de Paști. Cu câtă sfântă sfială se așteptă
odată primul sunet de toacă în noaptea învierii.
Din turnurile bisericuțelor dela sate în această
zi plecau nenumărate unde sfinte, cari străbă-
teau prin palate și colibi, desvâind sufletele
oamenilor de grijile lumești și de păcatele îm-
preunate cu aceste griji. Barem o singură zi se-
nină în an aveau bogății și săracii și aceasta
era ziua sf. Paști. Numui un condei strălucit de
mare scriitor ar putea să descrie, fără se piardă
vre-un crâmpei de frumseți, farmecul sărbătorilor
noastre în trecut și iarăși numai un talent ar
putea pune pe hârtie, după cum se cuvine, mi-
zeria sufletească de care pățimesc creștinii nu-
mai cu numele ai zilelor de astăzi. În trecut
erau frumoase sărbătorile noastre și ele prile-
jau bucurie pentru că există o viață religioasă,
eră internul altcum, de alte principii ce condu-
ceau oamenii în viață. Se spune că astăzi trăim
o lume reală, o lume în care nu te mai poți fe-
rici cu sfințenie și cu celelalte principii crești-
nești, la ce să mai întindem deci atâtea vorbe
cu biserică, cu sărbătorile cu religiozitatea și cu
fericirea creștinească. Oh Domnilor astăzi s'a
schimbat, ridicat concepția despre viață. Minu-
nile tehnice ne stăpânesc, nu minunile lui Isus
Hristos. Economia cât mai rațională, comerțul
industria sunt factorii cari pot să fericească un
neam și nu slujbele și predicele. În felul ace-
sta cugetă și vorbește omul modern. Așa că nu
mai avem să ne mirăm că locul vieții religioase
de altădată l-a luat lupta crâncenă pentru exis-
tență. Înțelepciunea lumească, care înaintea lui
D-zeu este „nebuie“ predică altcum decât bi-
serica lui Hristos. Scopul scuză mijloacele spune
omul modern. Minte o leacă, fură o leacă, atacă
cât de vehement numai lucră așa ca să nu te
poată dovedi nimenea înaintea legii. Raiul și
iadul sunt povești, câștigă numai și trăește bine
pe aceasta lume, și nu-ți pese de lacrimile și
sărăcia altuia. Că cum prospiciază internul tău
sufietul tău e altă căciulă, lumea dă pe aparențe,
și dacă ști să apari ești înălțat ești preamărit
ești sărbătorit și stai în rândurile prime ale so-
cietății, pe când dacă lucră după principiile lui
Hristos ai sta acolo unde și-i locul poate în rân-

dul ultim mai în urmă. Da ce să fac cu conștiință care mă cam muștră între patru pereți, întreabă omul modern începător pe cel ajuns, pe cel cocoșat sus. Aș! conștiință nu există, aceea ce se revoltă în tine nu e altceva decât rămășița unei creșteri greșite o leacă de superstiție moștenită dela moși-strămoși. Da ce să fac cu păcatele?

Păcatele omul inteligent de astăzi nu le duce să le mărturisească la biserică, ci chiar prin aceea își arată superioritatea intelectuală că le știe bine acoperi, din ce ești mai păcătos și mai demoralizat, din ce ai să strigi mai tare, pentru că dragul meu lumea de astăzi îl crede pe acela care știe să rupă mai bine cu colții, vorba lui Darwin, dobitoacele mai bine înarmate cu ghiare, cu coarne și cu copite supraviețuiesc, iar cele blajine pier. Uite dragă ce pățesc mieii, fiindcă sunt blânzi, toată lumea îi prinde și îi taie și apoi mănâncă, dar ia poftim dute Dta în pădure și prinde un lup să vezi merge. Uite îți spun eu nu pot să număr pe degete pe câți oameni i-am trântit la pământ în viața mea și trebuie să recunosc că erau onesti și buni, dar înțelegi Dta erau proști, erau mai puțin înzestrați cu arme de luptă decât mine. Să nu crezi deci că eu m'am ridicat la poziția mea fruntașă de astăzi cu alde de vorbe popești. De aceea dacă vrei să te fericești luptă ca un leu și toată lumea te va respecta și înălța.

Cam această este crezul pe scurt al mulțimei covârșitoare, de aceea paștile nu mai pot fi atât de sfinte și atât de frumoase ca odinioară, când oamenii erau taxați după caracterul lor mai mult s'au mai puțin creștinesc. Și acum e primăvară dulce și acum înfloresc pomii și florile tot așa de numinat cu altădată și acum văd copii nevinovați cari ca o cununie vie impresmuesc biserică și totuși numai sunt Paștile din copilărie pentru că sufletele de demult numai sunt aici, ci s-au mutat dincolo în viața vecinică. Ceata acelora, cari înțeleg și astăzi puterea cuvintelor, această este ziua care-a făcut-o Domnul și ne bucurăm și să ne veselim întrânsă, e foarte mici. Pentru cei mai mulți creștini în ziua de astăzi, Paștile sunt zile chiar așa de sure ca toate zilele.

De aceea vă rog pe voi pe toți care ați mai păstrat sufletul creștinesc de altădată să prăznuiți și acum Paștile cele frumoase cu inima nevinovată din copilărie. E drept că lupta în viața e grea, e drept că cu minciuna sau răutatea te poți înalta mai repede, decât cu munca și cu cinstea, dar nu uitați ca în prigonirea, în umilință și în sărăcia voastră cinstită se cuprind germele unei înălțări durabile, cinstite și plăcute lui Dumnezeu. Domnul nostru Isus Hristos a patimit cumplit, a fost băut și scuipat și apoi pironit pe cruce, dar la urmă a învins, a înviat și-a mântuit lumea pe când nemernicu ori cât ar fi fost de puternici și văzuți au pierit fără urmă din lume. „Precum să stinge fumul așa s-au stins, precum se topește ceea de fața focului au pierit păcătoșii dela fața lui Dumnezeu”. Isus Hristos „viața și adevărul” a fost îngropat dar pietile cu cari au fost acoperit pareca au fost niște fulgi ușori când a început să lucre puterea lui Dumnezeu. *Adevărul a înviat și el trebuie să învie totdeauna* acesta este înțelesul Paștilor. De aceea nu va lăsați amăgiți de ispitele lumii ori cât ar fi ele îmbrăcate în cuvintele frumoase și nu puneți la baza vieții voastre sufletești înțelepciunea omenească scripitoare, dar păcătoasă, pentru că la urma urmei *totuși adevărul și cinstea vor birui, iară minciuna și ticăloșia vor peri.*

Fie-vă paștile fericite și frumoase, ridicați-vă inimile către Dumnezeu sufletele voastre în aceste zile să simtă mai multă mângâiere, în

aceste zile să se avânte mai puternic către Dumnezeu.

Porniți la luptă pentru nobilitatea oamenilor cu toată încrederea pentru că aiătura de voi este Dumnezeu. Uitați toate durerile, toate iluziile fărâmate și credeti tare și neîndoios că are să vină cu siguranță și învierea voastră, împlinirea tuturor dorințelor voastre de bine.

De Paști sunt în grădina cu pomi și flori și pare-că am înaintea mea cele mai puternice și mai zdrobitoare argumente despre rostul moral al lumii, potopul de petale în toate colorile cari pare-că cântă încet de tot într'un cor splendid: Hristos a înviat din morți cu moartea pe moarte călcând!

Rusticus.

Reorganizarea Mitropoliei transilvane.

(Urmare.)

V.

Întregirea aparatului administrativ bisericesc însă este numai o parte din complexul chestiunilor, cari trebuie să ne preocupe în mod necondiționat în vederea viitorului. Biserica, — mai ales fiindcă are prospectul, de a se afla de acum înainte pe teritoriul unui stat politic binevoitor, în care ortodoxia reprezintă religia de stat, care va lua asupra sa cea mai mare parte de îndatoriri culturale naționale, cari până azi apăsau la noi aproape exclusiv pe umerii Bisericii, — zicem: Biserica noastră va trebui ca, în schimbul acestei degajări sub raportul cultural-național, să caute a-și pune pe viitor toate puterile, în **serviciul problemei sale religioase morale**, care este *problema sa de căpetenie*, și pe care nu o mai poate negliga fără de a-și renege principiul divinității sale. Biserica va trebui să întoarcă la concepțiunea adevărată despre sine însăși, că activitatea ei administrativă nu poate culmina în agendele sale de cancelarie, ci: în propovăduirea zăloasă a cuvântului lui Dumnezeu; în administrarea corectă și evlavnică a celor sfinte; în o păstorie sufletească, potrivită interesului de a mântui sufletele pentru lumea de acum și pentru cea viitoare, și, nu mai puțin, în a introduce o mai bună ordine și disciplină bisericească în viața instituțiilor bisericești și în sinul credincioșilor.

De aceea, între preocupările sale de căpetenie, Biserica noastră trebuie ca — pe lângă întregirea potrivită vremurilor, a organismului său administrativ — să caute a-și inactiva toate acele **instituțiuni și oficii per eminentiam bisericești**, pe cari nu a fost în stare a și le pune în aplicare deodată cu organizarea sa administrativă în cadrele Statutului organic.

În aceasta direcțiunea s'ar cere, mai cu seamă pentru marea obște a credincioșilor, creiarea instituțiunei de **predicatori ambulanti**. Aceasta instituțiune este foarte veche în Biserica ortodoxă răsăriteană și s'a reintrodus în timpul mai nou în Biserica ortodoxă a Grecilor cu frumoase rezultate, când este vorba de a trezi sentimentul religios-moral la popor. Pentru noi instituțiunea aceasta este de o necesitate din cele mai ardente, fiind vorba de a nu perde cu desăvârșire frânele spirituale asupra credincioșilor.

Tot în direcțiunea aceasta, a învățământului bisericesc, care nu poate fi

negligat în viitor fără de cele mai primejdii pentru soarta Bisericii însăși, va trebuie să se caute modul, de a pune pe baze nouă și și mai solide **învățământul teologic din seminarele noastre**, care ne poată da candidați de preoție cât temeinic informați în materia de învățământ religios. În Biserica grecească de s'a acreditat părerea, că acest mijloc cel mai efectiv pentru a scoate Biserica la triumf în lupta — care există și la — cu sectarii și cu păcatele din credincioșilor. Organizarea nouă, în sonanță cu timpul, a seminarelor teologice deci ar fi o măsură absolut dispensabilă pentru viitorul Bisericii noastre. De sine înțeles, că această reorganizare a seminariilor va trebui extinsă și la regularea conformă a *vieții de internă a seminarelor*, care este chemat să educația preotească a fiitorilor preoți.

Dar pentru întregirea organismului nostru spiritual bisericesc s'ar cere și constituirea și **organizarea clerului de centrele diecezane într'un corp, cler gremial**, în deosebire de clerul total. În alte Biserici ortodoxe, cari trăit în relațiuni politice mai favorabile s'a făcut această organizare în cele rituale de-odată cu organizarea administrativă. Această îndoită organizare este indicată prin trecutul vechiu al ortodox prin prescripțiunile Pravilei românești Târgoviște și chiar prin necesitățile noulor nouă. Alte Biserici, orientale de rit, ca ceea a uniților români, au această organizațiune, pe urma căreia se statorește alătura de datorințele de oficiu administrativ — **datorințele de altar** a clerului gremial diecezan, care nu pot fi lăsat pe mai departe fără de această organizațiune.

Organizația aceasta, în cadre restrânse, am putea-o contempla ca următoarele. Să se înființeze adecă la care din catedralele noastre următoarea oficii:

Protopopul catedralei, care ar avea — de sine înțeles după Episcopia resp. Arhiepiscopul și totodată fără atinge dreptul de mai înaltă ședere a altar a altor clerici de rang și mai în — întâiul șezător între preoții din min, dela Consistoare și dela instituțiunile diecezane centrale de învățământ. **dică** șef ar avea să îngrijească de ținerea ordine din toate punctele de vedere catedralei, ce i-s'ar da în îngrijire, avea să statorească turnus-ul, în care urmeze preoții gremiali la rândul de oficiu liturgice, în catedrală — dacă catedrală separată de bisericile parohiale din centrele diecezane. Iar unde în centrele diecezane nu sunt biserici parohiale separate, ar trebui ca clerul gremial să săvârșească cele sfinte la capelele hilor noștri, cari ei înșiși nu au vreme nici capelan de curte, care să țină lat aceste servicii, așa cum s'ar cere și acele capele să fie bine ordonate raportul liturgic, ca modiele pentru rurile din afară.

Predicatorul catedral, care în vecheră întâiul preot după episcopul local fiindcă eră reprezentantul episcopului hial în diregătoria didactică din ierarhice, reprezintă în Biserica ortodoxă de asemenea un oficiu eclesiastic funcțional, care ar trebui reinviat, nu nu

în motivul de a reveni la sfintele și fobitoarele practice vechi, ci și pentru ca acest chip să se propage cuvântul lui Dumnezeu și mai efectiv în lumea înrăutățită de azi, și să se deie și în afară, mai din centrele ierarhice, pilda bună a predicării.

Cântăreții catedrali, bine recrutați, ar de cel mai prețios serviciu pentru a lica decorul și importanța serviciilor liturgice și ar putea să contribuie la ridicarea moralului în popor și la reorganizarea Bisericilor noastre catedrale, atât de goale chiar și în zile de mineci și sărbători. Aici am mai putea auge, că atari cântăreți ar putea asigura formicrea unui contingent de **canceliști cancelariile consistoriale**, atât de mobile această privință și totodată acești cântăreți, cu concursul inteligenței de prin centrele noastre ierarhice, ar putea organiza **coruri permanente**, cari ar aduna și pe inteligenți mai strâns de Biserică.

Completarea organismului nostru bisericesc pe cale inactivării acestor officii ar fără îndoială de cel mai mare folos ritual, pentru că prin asemenea mijloace ridică mult prestigiul Bisericii ca instituție sfântă și succesiv Biserica și-ar recâștiga înaintea credincioșilor farmicul de odinioară și s'ar face și pentru or Mamă sfântă a neamului românesc. La partea aceasta a proiectului de organizație s'ar mai putea adăuga următoarele: **Viața liturgică a Bisericii ortodoxe**, așa de bogată în texte de cântări și acțiuni și în acțiuni liturgice, este străbătută atâtea practice deosebite, chiar și singuraticile eparhii. Revizuirea practicei care se săvârșesc deosebitele servicii publice și private, cassarea abuzurilor și răstăcirilor de pe acest teren, și curățirea lor cu o praxă liturgică unitară: de asemenea să între în preocupăre noastre bisericești de azi.

La acest lucru s'ar putea angaja reanșii bisericești, în temeiul punctului din § 121 al statutului organic; ori ar lui creiat un organ nou, în fiecare eparhie, în cadrele organizării clerului omial, — dar la ori-ce caz sub înrăurința povătuirea P. Sf. Sinod Episcopesc.

(Va urma.)

adică la ziua învierii Domnului și neamului.

„Ziua învierii popoarelor, să ne luminăm”. (Canonul Paștilor p. 1).

Așa ne strigă I. C. cântarea bisericească azi, să ne luminăm, adică să înțelegem, ce mare și sfânt însemnă nouă praznicul cel al învierii Domnului. Hristos a înviat și învierea sa ne-a arătat, că nici viața noastră în se găta cu aceea, că intrăm în pământ și ne am acolo prav și cenușă, ci ne vom ridică, învia și noi spre alta, nouă, netrecătoare dincolo de mormânt. Ziua învierii ne căleiește dar că nu este moarte, nici întunec, vreme, viața, lumină după ce intrăm în pământ. Ea este deci praznicul luminii, vieții și a curiei. Dar sfântul și marele praznic al învierii aduce nu numai lumină și bucurii, ci și înmuri spre viața cea adevărată.

Învierea strigă, îndeamnă pe fiecare om să scoale, să iasă din rătății și păcate. Despre cetim că înviind, s'a coborât între cei morți de cea ce zăceau în mormânturi, i-a trezit, ridicat la viață. Prin sfânta sa înviere, tot același lucru îl Isus și azi ca și atunci. Că și azi sunt morți și sunt destule morminte. Știu că noastră vă gândiți la morții, ce dorm în tin-

trim, dar mai sunt și altele de morți cari vorbesc, umbliă, trăiesc între noi. V'aduceți aminte că în evanghelie se spune despre fiul cel pierdut că „mort eră” cu toate că el căștigă de porci. Așa și între oameni, toți apucați pe căile rele și rătăcite, toți ceiace stăruie în fărădelegi și păcate sunt un fel de „morți” cu sufletul. Și sunt și morminte destule afară de pinteriu, căci casa în care se stânge rugăciunile, se lasă moravurile cele bune și în locul lor se aprinde sudalmele, neînțelegeriile și alte rele ce poate fi aceea casă altceva, decât un mormânt negru și trist în care locuiesc oameni morți cu sufletul. Învierea strigă dară și azi morților, păcătoșilor să se scoale, să iasă din rătății. Dacă Isus cel înviat se coboară și trece azi prin mormânturi și prin iad în calea sa spre ceriu, acesta e un semn, o strigare celor ce zac în mormânturile și iadul păcatelor să se ridice, să iasă și ei de acolo, să se îndrepteze, căci fără aceasta îndreptare nu-i înviere.

Dar acest îndemn îi strigă praznicul de azi nu numai omului singuratic ci și neamurilor, popoarelor. „Ziua învierii popoarelor să ne luminăm” zice cântarea bisericească, adică să se lumineze popoarele și să înțeleagă că și ele învie sau mor, și între ele este moarte sau viață, dupăcum purtările lor sunt bune sau rele. Chemarea aceasta a învierii și istoria ne-o arată. Cu degetul ne arată istoria, cum popoare mari și puternice au murit s'au stâns, când și-au pierdut credința, moravurile cele curate și bune și s'au otrăvit cu altele putrede și rele. Și iarăși istoria ne arată, cum în locul popoarelor căzute și moarte, învie și să rădică cele sănătoase și curate în credință, moravuri și purtări.

Și noi Românii suntem un popor care de mult așteptam învierea, ridicarea noastră la o soartă mai bună. Și dacă este lege că îndărăptul popoarelor ce învie — ca și înapoia învierii — trebuie să fie patimi, suferințe, Golgotă, apoi așteptarea noastră eră îndreptătită, pentru că înapoia noastră avem vespuri întregi de suferințe, de patimi, aveam Calvar și Golgotă lungă și grea, pe care a suit-o veacuri de-arândul morții și strămoșii nostri. Și iarăși dacă istoria zice că numai popoare cu moravuri sănătoase și curate pot învia, noi și aceste le aveam: fiind tari în credință, curăți în moravuri.

Plinind Golgota, păzind credința, am înviat și noi astăzi cu strălucire și „mărire”. Ca și Isus cel îngropat și străjuit, am avut și noi destui dușmani, cari au așezat lespede pe groapă și au pândit și străjuit veacuri de-arândul învierea și ridicarea noastră din mormântul umilinții de eri. Credința și suferința însă au prăvălit peatra ce ne apăsa în mormânt, noi cei batjocuriți și umiliți am înviat și „străjerii” nostri au fugit spăriați. Neamuri zavistuitoare, cari au încercat cu arma în mână să ne oprească învierea noastră națională și cari ne pândesc: și urăsc învierea, avem și acum la hotară.

În neputința și ura lor, ca și despre Isus cel înviat, spun că ar fi o minciună învierea noastră și își indulcesc amarul cu nădejdea deșartă, că ne-ar mai putea întoarce pe noi cei înviați înapoi în groapă de eri. De ei însă nu ne temem. Minciunile și nădejdiile lor deșerte se topesc ca ceara de fața focului — în lumina și strălucirea învierii noastre. De altceva să ne temem. Este alt dușman care ar putea întuneca strălucirea și mărirea învierii noastre naționale de azi. Acest dușman ar fi slăbirea, părăsirea credinții, moravurilor curate și bune. De acela să ne păzim.

Deaparuri să nu uităm, că lespede de pe ușa gropii noastre de eri a ridicat-o credința, suferința. Ele au „amorțit” pe străjerii învierii noastre de eri și tot ele ne vor apăra și de cea de mâne.

I. Creștini! Între cântările învierii este una care zice așa: „Ieri cu tine Hristoase m'am îngropat, astăzi mă ridic împreună cu tine; m'am răstignit cu tine eri, însu-ți mă preamărește acum”. Cântarea aceasta frumoasă este parcă anumit scrisă pentru noi și neamul nostru. Îngropați am fost și noi până eri. Acolo însă în groapa noastră de eri, „împreună” cu noi a fost Hristos și noi cu El, cu poruncile Lui. În vremea suferințelor noastre El a fost nădejdea, tăria noastră. Suind Calvarul, pe El l-am chemat și pe El l-am simțit că ne sprijinește crucea cea grea de pe umerii nostri, iar pe vârful Golgotei „cu el împreună s'a răstignit” neamul nostru, păzind până la moarte credința, poruncile Lui.

Acela cu care am suit Golgota, cu care am petrecut până eri îngropați, ne-a ajutat, ne-a ridicat ne-a înviat și pe noi azi. Cu el împreună, cu credința, cu poruncile Lui trebuie să fim și acum „înviați”, ca eri „îngropați”. Să băgăm de samă ca nu cumva să uităm, să lăsăm în mormântul din care am eșit credința, moralul cu care am petrecut — ca să ne mai întoarcem cândva după ele. Atunci numai „străjerii” nostri de azi și de mâne ar mai putea cercă să ne închidă iar cu lespede. Până când însuși împreună suntem și vom fi cu Isus cel înviat, cu credința, moravurile cele curate și bune, El „însuși ne va preamări” și nimenia, nimica și niciodată nu va mai putea întuneca, sau tulbură lumina, strălucirea și mărirea învierii neamului nostru. Amin.

I. Trifa preot.

Congresul național bisericesc.

(Urmare și fine).

2. Invită Consistorul mitropolitan să elaboreze un plan de învățământ pentru studiul religiei în școlile normale confesionale.

3. Să ajungă la acord cu Resortul de culte și instrucțiune publică, că în localitatea, unde există o școală normală confesională română, statul să nu deschidă și el o asemenea școală.

4. Să intervină la Resortul de culte și instrucțiune publică, ca în textul publicat în Regulamentul său provizor sub titlul „Dispozițiuni generale” l. §. 3, unde se zice: „Școlile normale sunt așezăminte de stat și particulare, să se introducă și categoria de școlile confesionale.

Anunțându-se ședința proximă pe azi la orele 3 p. m., ședința se încheie la orele 12^{1/2} din zi.

Ședința V-a.

S'a ținut în 25 Februar n. la orele 3 p. m. Președinte Ioan I. Papp, Notar Dr. St. Ciaviciu.

La ordinea zilei urmează referenda comisiunii fundațiunii Gozsd. Raportor Dr. Ioan Marghita. Congresul aprobă socoile pe anii 1915, 1916 și 1917 și invită consistorul să intervină către guvern spre a face demersurile necesare ca la lichidarea cu Ungaria averea fundațiunii aflătoare pe teritor ungar să fie asigurată.

Dr. P. Cornean în numele comisiunii financiare raportează că a cenzurat socoile fondurilor și fundațiilor consistorului mitropolitan de anii 1915, 1916, 1917 și 1.18 și le-a aflat în regulă.

Dr. Valeriu Moldovan în numele comisiunii organizatoare cetește raportul consistorului mitropolitan referitor la peripețiile prin care am trecut dela anul 1914 încoace, declarându-se atât alegerile congresuale din toamna anului 1917 cât și toate actele săvârșite ale fostul mitropolit ca ilegale.

Dr. Aurel Lazar în numele comisiunii organizatoare face propunerea pentru înființarea episcopilor la Cluj și Oradea-mare. Congresul primește cu însuflețire și aplauze această propunere.

Referitor la înființarea episcopiei de Timișoara se decide, ca aceasta să se lase până după încheierea păcii generale.

Punctul culminat al ședințelor congresului a fost raportul referitor la unificarea bisericii ort.

Referentul dl Dr. Silviu Dragomir face un frumos istoric al dezvoltării bisericii ort. E pentru unificarea bisericii ort. din întreaga Românie, dar cu menținerea statutului organic. Citește rezoluțiunea comisiunii, care e unul dintre cele mai prețioase documente ce s'au scris în istoria neamului nostru.

Deputatul Meteș ia cuvântul la aceasta chestiune și-și expune părerea sa individuală, cari sunt contra menținerii statutului organic ca o lege care n'a fost și nu va fi de nici un folos bisericii. Expunerile dsale întâmpină dese protestări la deputații congresului.

După reflexiunile temeinice ale dăului Dr. Silviu Dragomir, care arată, că părerea dlui Meteș sunt false și eronate, ia cuvântul dl Dr. Nicolae Bălan.

Într'o măiastră vorbire de un ceas, dl Bălan face un studiu clasic de istorie bisericească, aducând momente convingătoare, că biserica noastră a stat totdeauna pe temeiul principiilor democratice, puse la baza bisericii de însuși întemeietorul ei. Apără statutul organic, ca o for-

tăreață a viitorului, care să ne apere de influințele nedorite ale politicianilor, care se vor peronda la putere.

Vorbitorii a fost des întrerupt de aplauze și de aprobări. Am regretat mult, că nu s'a aflat nime să stenografeze acest discurs, care ar fi meritat să fie eternizat.

Cu aceste înălțătoare momente s'a sfârșit ședința a V-a, anunțându-se proxima ședință pe ziua de 26 l. c. la orele 9 dimineața.

Ședința VI-a.

Se deschide la orele 9 din. sub prezidenția P. S. Sale Episcopului Ioan I. Papp. Notarul

Prezidiul anunță că s'au prezentat din partea Dr. G. Ciuhandu două propuneri referitoare la oficiul statistic și la editarea șematismului. Propunerile se dau comisiei bisericești spre studiere.

Di Dr. Silviu Dragomir, continuând cu referada com. speciale în chestia unificării bisericii rom. ort., citește raportul consistorului mitropolitan, din care se evidențiază, că consistorul mitropolitan și-a făcut datoria apărând cu toate mijloacele biserica noastră de tentațiunile unor factori nechemați din București.

Tot în interesul apărării bisericii noastre de aceste tentațiuni s'a făcut și din Cluj un memoriu bine motivat din partea dlor Ioan Lupaș, Dr. Lucian Borcea și Dr. Ioan Mateiu încredințați cu această misiune de societatea ortodoxă română din Cluj.

La chestia unificării bisericii dl deputat Vasile Goldiș dă unele informațiuni prețioase. D sa spune, că îndată ce s'a ivit în București chestia unificării bisericii, senatorii și deputații ortodocși din partidul național s'au întrunit la o conferință, unde s'a protestat unanim împotriva acestui act ilegal.

S'a ales o comisiune în persoanele dlor V. Goldiș, Ioan Lăpădat și Dr. Gh. Pop, care a informat pe dl ministru Borcea despre situația adevărată a chestiei bisericii, rom. ort. din Ardeal. Dl ministru Borcea a declarat, că această chestiune a fost sulevată de Sf. Sinod și că d-sa nu se identifică cu ea. Mai târziu însă, la două zile după festivitățile dela Cluj, unificarea bisericii s'a votat la senat, cu toate că dl ministru Borcea promisese, că nu se face nimic în chestie. Interpelat fiind, dl ministru Borcea declară că acum se identifică cu legea votată și o susține. După multă stăruință, — spune dl Goldiș — mi-a declarat dl Borcea, că legile privitoare la unificarea bisericii nu ating întru nimic dispozițiunile Statutului organic, referitoare la dreptul sinoadelor eparhiale de a-și alege și pe mai departe episcopii și a congresului național bisericesc, pentru a-și alege mitropolitul său. Pentru asigurarea acestor drepturi și în înțelesul acesta, admite câte un aditament nou, la fiecare proiect de lege, prezentat pentru realizarea unificării bisericii noastre.

Mai declară dl V. Goldiș, că și alți factori însemnați din regat, chiar partidul politic cel mai puternic, sunt pentru punctul de vedere al nostru.

Fiind hotărârea Congresului adusă în această chestiune de o deosebită importanță, — o vom publica în întregime în Nrul proximal foaiei noastre.

În numele com. verificatoare dl deputat Dr. Papp referă în chestia alegerii din cercul Sighișoarei. La această alegere s'au făcut irregularități. De aceea Preacuvioșia sa Fil. Musta propune ca cei vinovați să fie pedepsiți și alegerea să fie nimicită.

Di Dr. P. Cornean referă din partea com. financiară în chestia diurnelor deputaților. Se votează 120 cor. pe zi. Pentru călătorie speșele efective. Parlamentarii nu primesc speșe de călătorie.

Ședința se ridică la orele 11 a m.

Ședința VII-a.

S'a ținut în 27 l. c. la orele 4 p. m. sub prezidenția P. S. Episcopului Ioan I. Papp. Se citește și verifică protocoalele ședințelor IV—VI.

Prezidiul aduce la cunoștința congresului, că dela guvernul din București a sosit răspuns la telegrama omagială trimisă de congres. În această telegramă dl Dr. St. C. Pop, în calitate de ministru președinte ad interim, asigură biserica rom. ort. din Ardeal, Bănat și părțile un-

gurente de deplina asigurare a organizației sale fundamentale.

Deputatul Dr. Valer Moldovan propune ca să se trimită o delegație, în fruntea cu noul ales mitropolit la Râșinari, ca să depună o coroană de flori pe mormântul marelui Șaguna, ca un semn de recunștință a primului congres ținut în România liberă. Propunerea se primește. Di Dr. Aurel Lazar ca referent al com. speciale raportează în chestia reorganizării bisericii.

După aceasta urmează alegerea consistorului mitropolitan.

În numele com. bis. referă dl Dr. P. Cornean despre propunerile dlui dep. Dr. Gh. Ciuhandu referitoare la șematismul bisericesc și la oficiul statistic. Amândouă propunerile se transpun cons. mitrop. spre competența afaceri.

Mai raportează dl deputat Dr. A. Lazar despre procesele în curs de aie bisericii referitoare la mănăstiri și comunele mixte, ce le avem pe teritoriul disputat de sărbi. În urma împrejurărilor politice aceste procese n'au putut fi rezolvite și nici de prezent nu pot fi continuate. Trebuie să așteptăm timpuri normale.

Se raportează apoi despre raportul consist. mitropolitan referitor la salarizarea funcționarilor bisericii. Salarizarea e proiectată a se face în mod uniform cu aceea a funcționarilor de stat. Consistorul mitropolitan este invitat a prezenta guvernului central până la 1 Aprilie a. c., un proiect de buget, ca să poată fi luat încă în bugetul anului curent. Salarizarea e proiectată a o face cu putere retrogradă dela 1 Sept. a. tr.

Cu aceasta se ridică ședința, anunțându-se proxima ședință pe ziua următoare.

Ședința VIII-a.

După celebrarea parastasului în catedrală se deschide ședința la ora 10:30 sub prez. P. S. Sale Episcopului Ioan I. Papp.

După rezolvirea unor cereri de concediu, se stabilește bugetul congresului actual și se licvidează speșele și diurnele deputaților.

Di Dr. A. Crăciunescu citește protocolul despre alegerea de mitropolit, care se verifică.

Cu aceasta activitatea congresului se termină și P. S. Sa Episcopul Ioan I. Papp în calitate de președinte al Congresului rostește următoarea vorbire:

Mărit Congres!

Domnilor deputați!

După studieri temeinice în comisii și după ședințe publice ținute zi de zi înainte și după mijazăzi, am terminat astăzi, în a șasea zi toate afacerile avizate sesiunii congresului nostru național bisericesc convocat pe ziua de 9/22 Februar, și avem bucuria, că prin aceasta nu numai ne-am împlinit chemarea, pentru carea ne-am întrunit, dar deosebi pentru aceea, că am păzit și unitatea duhului întru legătura păcii mai bine ca ori și când în cursul celor cincisprezece decenii de viață autonomă.

Svonurile ziaristice, că corpurile legiuitoare ale statului nostru de acum ar nesocoti actuala organizație a bisericii noastre din acestea părți, de a-și conduce și pe mai departe afacerile ei interne în baza dreptului autonom asigurat prin Statutul organic, ni a înșufat tuturor îngrijiri atât de temeinice și serioase, încât Măritul congres, s'a aflat îndemnat și îndorlat să declare precum a și declarat prin concluder unanim, că până la unificarea și noua organizare făcută pe baze legale și prin factorii îndreptățiți ai bisericii, nu renunță la nici unul din drepturile asigurate bisericii în Statutul ei organic, deci nu renunță a și alege pe episcopii și mitropolitul său, precum și celelalte organe bisericești conform dispoziției acestei legi.

Cât de puternică este temeliea unei biserici întemeiate pe principii democratice cum sunt principiile depuse în statutul organic, se învederează din însuș faptul, că Măritul congres, pe lângă concluder de mai sus a luat și acel concluder, ca întru apărarea acestei autonomii să recurgă la toți factorii în drept și în caz de trebuință chiar și la Coroană.

Mărit Congres!

Ne-am întrunit în sesiunea de acum sub influința celor mai serioase îngrijiri de soartea bisericii noastre în viitorul apropiat și îndepărtat, și acum avem bucuria a ne despărți cu conștiința liniștită nu numai pentru că am dat probe,

că în consultările noastre am avut în v. statul apostolului neamurilor dat Corint (I Corint. c. 1, v. 10): „Toți să grăiți una, nu fie între voi împărechieri, ci să fiți într'un cuget și înțelegere”, și astfel toate cluzele noastre le-am adus cu o gură și inimă, cu un glas și cu o suflare, — ci lit-a noastră se întemeiază în deosebi și pe deșafă dlu ministru Borcea făcută dlui dep. Goldiș, că: „legile privitoare la unificarea țării noastre nu ating întru nimic dispozițiunile Statutului organic referitoare la dreptul de a-și alege și pe mai departe episcopii și mitropolitul său; și pentru asigurarea acestor drepturi și în înțelesul acesta admite câte un aditament nou la fiecare proiect de lege prezentat pentru realizarea unificării bisericii noastre”.

De altcum trebuie să observ, că dintr-o gramă dlui ministru, prin care m'a rugat amăn congresul pe alt termen ce-l vom grinde acord, nu învederează vre-o intenție stașuprima libera exerciere a dreptului autonome bisericii noastre, asigurat prin Statutul organic, iar în convenirea dela Cluj cu ocazia festivităților de inaugurare a universității din acea localitate, mi-a declarat, că prin două proiecte supuse senatului nu se urmărește alta, decât executarea hotărârilor Președintelui Sinod episcopesc din București.

Mărit Congres!

Intrunii noastre de acum i-a premeritată în totdeauna rugăciuni cu umilință la tronul Pronezeiesc pentru dar și ajutor spre îndeplinirea lucrărilor noastre, și acum la despărțire, vîngându-ne că deși mai înainte vreme pînă la anul ne despărțea și numai cerul ne unia, dar din Regat, iar acum având ca mai năstă numai un Dumnezeu Tatăl tuturor, un Dumnezeu și o credință, ci având și un Rege, nume Ferdinand I, pe gloriosul domnitor și dăruitor al neamului românesc, să aducem la îndeplinire rugăciunile noastre pentru toate cele făcute nouă după dragostea Sa nemărginită după înțelepciunea Sa necuprinsă de omenească, și să-l rugăm cu umilință, în osă-die dintru adăncul sufletului, să înțeleagă lucrările Congresului nostru de acum, să înțeleagă între noi, fii și credincioși ai României întregite pacea și dorul de armonie și dezvoltare și consolidare a raporturilor dintre biserica noastră și statul nostru român, spre prosperarea și bunăstare a intereselor acestor două țări și spre întărirea și trăinicia iubitei noastre țări comune.

După toate acestea rugând pe bunul Dumnezeu nostru al tuturor, să vă învedereze a vă întoarce cu pace fierare la ale sale și oricare convenire în viitor să fim condusți de duhul dragostei creștinești și al iubirii destulă și neam. — sesiunea Congresului nostru convocat pe 9/22 Februarie și întrunit la această luni, o declar de încheiată.

La finea cuvântării deputații au strigăte de „Să trăiască” la adresa Președintelui Sale.

În numele deputaților îi mulțumesc dlui deputat V. Goldiș. D sa în cuvinte caldă și cinstite să-l felicităm pe P. S. Sa, ca dănsului i-a fost hărăzit rolul dela bunul Dumnezeu de a conduce primul nostru Congres bisericesc-național în România liberă.

Mulțumesc P. S. Sale pentru tăcerea și bunăvoința cu care a condus sesiunile congresuale — rugându-l ca și de acum înainte să contribuie cu sfatul și bogatele cunoștințe la toate chestiunile noastre bisericești asigurându-l că iubirea deputaților față de P. S. Sa a crescut și s'a mărit și dorul de Dumnezeu încă mulți ani și multe zile să se poată bucura la bătrânețe de ostenelelor sale:

„Să trăiți înalt Prea Sfințite!”

Deputații erup de nou în strigăte de trăiască!”

Astfel s'a terminat congresul național bisericesc, care a decurs în cea mai bună și armonie și a săvârșit acte de importanță și răscăldare pentru biserica noastră.

Nr. 663/1920.

Circulară

cătră toate oficiile protopopești și parohiale din districtul Consistorului din Arad.

In afacerea salarizării funcționarilor bisericești Prea Vener. Consistor metropolitan cu datul din 15/28 Febr. a. c. Nr. 77. M. ne-a trimis următoarea adresă:

„Venerat Consistor diecesan!

„In chestiunea salarizării funcționarilor bisericești congresul național bisericesc în ședința din 14/27 Februarie 1920. sub Nr. 84. a luat următoarea hotărâre:

I.

Salarizarea preoției, funcționarilor consistoriali, profesorilor școalelor normale și dela institutele teologice se face pe baza tablourilor staverite de C. D. prin ordonanța resortului cultelor și Instrucțiunilor publice Nr. 20.300/1919. sub literile. B. C. D. conform principiilor stabilite în acest concluz. In salarizarea staverită prin concluzul de față, până la regularea definitivă se vor cuprinde venitele parohiale de nou staverite în urma cercării C. D. și numai diferența li se va licvida prin ajutorul de stat.

Banii de cvartir însă nu se compută parohilor, capelanilor și protopresbiterilor. In schimbul acestei dotații preoției este îndatorată a susținea catehizarea în școlile primare fără alta retribuțiune.

Statul personal al preoției pe baza cvalificației se impartește în trei categorii:

a) Parohi ori capelani cu pregătiri inferioare, adică fără 8 cl. liceale, ori cu 8 cl, dar fără maturitate să se încadreze conform tabloului B. dela cl. XI. gr. 3 până la cl. VIII. gr. 1.

Acei parohi și capelani, cari au mai puține clase liceale și cursul teologic sistematic, primesc și un adaus de serviciu anual lei 1800.

b) Parohii și capelanii cu 8 cl. liceu și maturitate se încadrează conform tabloului C. Incepând cu cl. X. gr. 3.

c) Parohii și capelanii cu cvalificație academică terminată (doctorat ori

licență) se încadrează conform tabloului D. începând cu cl. IX. grupa 3.

d) Protopresbiterii se încadrează ca parohii conform cvalificației lor și primesc un adaus de serviciu anual lei 3600.

Aceste norme de salarizare intră în vigoare retroactiv începând cu 1 Septembrie 1919.

Fiecare clasă are 3 gradații. Inaintarea în gradațiile claselor de salarizare se face în mod automatic tot la 3 ani.

Inaintările dintr'o clasă de salarizare într'alta însă se vor face pe cale de promovare prin decret. Promovările le face autoritatea, care a executat încadrarea Punct 1.

Incadrările se fac constatăndu-se cvalificația, apoi anii de serviciu până în ziua încadrării și se fixează 9 ani pentru o clasă.

Intrucât cineva ar avea mai mulți ani de serviciu decât timpul claselor din tabloul potrivit, totuși nu se poate încadra numai în cea mai mare clasă și gradație din tabloul respectiv.

Normele de salarizare construite în acest concluz sunt provizoare, până la regularea definitivă, ce va urma la unificarea bisericii”.

In scopul executării acestor hotărâri dispunem următoarele:

1. Ca venit curat dela parohie este a se lua venitul staverit în urma cercării Onor. Consiliu Dirigent Nr. 7535/919. și a ordinului nostru de datul 1/14 Aug. 1919. Nr. 1151/919. iar adausul familiar, ajutorul lunar de scumpete și ajutorul de haine este a se lua după starea familiară prezentă a preotului.

2. De oarece la cei mai mulți preoți, cu ocaziunea culegerii datelor despre venitele preotului dela parohie și dela stat, naturalele n'au fost fixate și în bani și astfel nu se poate constata, cât face în bani întreg venitul dela parohie, preotul este îndatorat cel mult în trei (3) zile a

înainta protopopului său atestatul comunale despre evaluarea naturală (parohial) în bani după prețurile de războiu. In caz de lipsă să ducă atestatul protopopului în parohie ca încadrarea preoților să nu sufere din cauza dificultăților de comunicațiune postală.

3. La categoria preoților de aparțin toți preoții cu cvalificații inferioare, adică aceia, cari au 8 clase dar fără maturitate, ori mai puține. Aceștia le compete un adaus de serviciu anual lei 1800.

4. Conducătorul oficiilor protopresbiteriali pe baza datelor adunate în ordinalul consistorial de sub Nr. 1 și pe baza atestatului antistei despre evaluarea naturalelor în bani staveri venitul curat al fiecărui parohie, cvalificațiunea preotului, serviciu până în ziua încadrării și încadrarea preoților în funcțiune formitate cu principiile stabilite în susprovocată a Prea Ven. Consistor metropolitan anume: conspectul preoților cadrați trebuie compus în două exemplare originale și ambele exemplare sume regulă trebuiesc înaintate aici cel puțin până în 18 Aprilie (1 Maiu) a. c.

Alt termin sau amânare nu se poate face.

Pentru orice întrelăsare sau schimbare, toată răspunderea materială cade asupra acelor, din a căror conspectele cerute nu vor intra în termenul fixat.

Pentru mai bună orientare lăsați urmeze mai jos formularul încadrării și tablourile B. C. și D. din ordonanța Onor. Consiliu Dirigent de sub Nr. 20.300/910. pe baza cărora are loc încadrările.

Arad, 23 Martie (5 Apr.) 1920

Joan J. Baș
Episcop.

Ad 663/920.

Formular

pentru încadrarea parohilor, capelanilor și protopopilor din protopopiatul..... conform principiilor staverite în concluzul No. 84 al Congresului național bisericesc din anul 1920.

Nr. curent	NUMELE PREOTULUI	Locuința	CVALIFICAȚIUNEA PREOTULUI	Datul (anul, luna și ziua) introducerii în funcțiune profesască	Anii de serviciu	INCADRAREA PREOTULUI			Termenul, când are a se face avansarea în clasă și gradație	Starea familiară a preotului	Numărul copiilor îndreptățiți la ajutoare	SALAR			Venitul curat dela parohie	Remanența după detragerea venitului curat dela parohie	Adaus de serviciu	Adaus familiar	Ajutor lunar de scumpete	Ajutor de vestimente		TOTAL
						Tabloul	Clasa	Gradația				SALAR	Ajutor de războiu	TOTAL						pentru sine	pt. familie	
1	Ioan Veliciu		Diplomă de învățător și cursul teologic sistematic	1. IV 1890	30	B	VIII	3	1. IV 1921	1	3	4300	2700	7000	400	6600	1800	1600	1800	500	800	13100
2	Petru Bălan		8 clase liceale fără maturitate și cursul teologic sistematic	1. IV 1890	30	B	VIII	3	1. IV 1921	1	4	4300	2700	7000	800	6200	1800	2000	1800	500	1000	13300
3	Pavel Sebeșan		8 clase liceale și maturitate cursul teologic sistematic	1. IV 1890	30	C	VII	3	1. IV 1921	1	5	5600	3000	8600	900	7700	2400	2400	1800	500	1200	16000
4	George Dogar		Cvalificațiune academică terminată (doctorat ori licență)	1. IV 1890	30	D	VI	3	1. IV 1921	1	3	7100	3600	10.700	1000	9700	3600	1600	1800	500	800	18000
			De tot:							4	15	21300	12000	33300	3100	30200	9600	7600	7200	2000	3800	60400

Nota: Computul se face în Lei.

